

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422202004
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8422202004.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. S. R., Q.. X.X.XXXX, W. U. M. XXXX/X, XXX XX X., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny X., dieťa rodičov - matky S. R., N.. D., Q.. XX.X.XXXX, W. U. M. XXXX/X, XXX XX X., právne zastúpenej: JUDr. Andrej Pataky, advokát so sídlom Hlavné námestie 2, 060 01 Kežmarok, a otca N. R., Q.. X.XX.XXXX, W. U. M. XXXX/X, XXX XX X., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 5P/211/2022-15 zo dňa 03.11.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie vo výrokoch II., III.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom domáhala určenia výživného na čas do rozvodu pre maloletú v sume 200,- eur mesačne.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že cit.:

„I. Neodkladným opatrením z v e r u j e mal. S. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, do osobnej starostlivosti matky S. R., nar. XX. XX. XXXX, ktorá ju bude zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok

II. Neodkladným opatrením z a v ä z u j e otca N. R., nar. XX. XX. XXXX, prispievať na výživu mal. S. R., nar. XX. XX. XXXX, sumou vo výške 100 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred matke odo dňa vydania neodkladného rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

IV. Neodkladné opatrenie p l a t í do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/211/2022.“

3. Rozhodnutie právne posúdil podľa ust. § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330, § 333, § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 2, § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a o jeho starostlivosti sa v danom štádiu nedokážu dohodnúť. Pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia. Ide o dieťa v útlom veku, X-J. D.. Osobnú starostlivosť vykonáva v súčasnosti sama matka, ktorá je na materskej dovolenke s predpokladom pokračovania na rodičovskej dovolenke. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie sa maloletá nachádzala vo faktickej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu riadne stará, rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj skutočnosť, že otec maloletej sa väčšiu časť mesiaca nachádza v zahraničí, nariadil súd prvej inštancie neodkladné opatrenie aj nad rámec návrhu matky, a to v časti zverenia niektorému z rodičov. Vo vzťahu k výživnému na mal. S. uviedol, že matka požadovala sumu 200,- eur mesačne, no nešpecifikovala bližšie potreby dieťaťa a jednotlivé výdavky spojené s vyžadovanou starostlivosťou. Matka uviedla výšku výdavkov v sume 400,- eur, ale zároveň túto sumu žiadnymi konkrétnymi výdavkami maloletého dieťaťa neosvedčila a nepodložila konkrétnymi sumami na jednotlivé výdavky maloletej (na stravu, plienky, hygienické potreby, ošatenie). Matka ďalej uviedla, že žije momentálne u rodičov, v návrhu neuviedla, či má a v akej výške hradí náklady spojené s bývaním alebo iné výdaje. Bez bližšej špecifikácie konkrétnych výdavkov súd prvej inštancie nevedel posúdiť nevyhnutnosť týchto výdavkov. Okrem iného súd prvej inštancie nemal k dispozícii všetky doklady potvrdzujúce výšku mesačného príjmu, ani výšku výdavkov otca. Sú to len tvrdenia matky ničím nepodložené. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj vek a potreby maloletého dieťaťa súd prvej inštancie v rámci neodkladného opatrenia považoval výživné v sume rovnajúcej sa 100,- eur mesačne za primerané na uspokojenie potrieb maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Neodkladné opatrenie limitoval do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/211/2022. Súd rozhodne o trovách konania o neodkladnom opatrení až v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

5. Proti tomuto uzneseniu, v časti výroku II. a III., podal odvolanie otec mal. dieťaťa. Uviedol, že v priebehu spoločného vzťahu s matkou mal. S. si prešiel ťažkou životnou udalosťou (zhoršenie zdravotného stavu jeho matky, diagnostika rakoviny, rýchle zhoršenie jej zdravotného stavu a úmrtie jeho jediného žijúceho rodiča dňa X.X.XXXX), túto skutočnosť ťažko znášal, čo riešil požívaním alkoholických nápojov v krátkom časovom období, nie na dennej báze. Tvrdenia matky o jeho agresívnom správaní nepovažuje za pravdivé. Matka zo spoločnej domácnosti odišla v čase, keď bol na pracovnom turnuse v Q., teda nie kvôli obavám o svoj život. Uviedol, že na konci júna 2022 mal vážny úraz nohy (členok a chodidlo), bol PN, a to aj v čase narodenia dcéry, no zabezpečil pre matku odvoz do pôrodnice a aj výbavu pre maloletú. So svojou dcérou aj jej matkou chce spoločne žiť ako usporiadaná rodina. Matka maloletej má dispozičné právo k jeho osobnému bankovému účtu, k tomuto účtu má aj samostatnú aktívnu bankovú kartu (doposiaľ vyčerpala 3.000,- - 4.000,- eur), má k dispozícii finančné prostriedky, dostáva od neho darčeky, rovnako aj mal. S., preto nevidí dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Pracuje ako SZČO, v obci F. má prevádzku cukrárne, súčasne od januára 2021 pracuje na turnusy v Q. nad bežný pracovný čas (70 hodín za týždeň).

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej S.. Nesúhlasí s tvrdeniami otca, že zabezpečil výbavu pre mal. S., kupovala ju jej mama, kočiar otec doviezol z Q., ale kúpila ho sestra matky. Vo vzťahu k bankomatovej karte k účtu otca uviedla, že ju v októbri 2022 vrátila banke, v súčasnosti nemá prístup k účtu otca, rovnako si nie je vedomá vyčerpania sumy, ktorú uvádzal otec. Má za to, že ich manželstvo nemá budúcnosť, s otcom maloletej nevedú spoločný intímny život, žijú oddelene, nesúhlasí ani s manželskou poradňou. Odvolanie otca považuje za nedôvodné, otec nijako nenamieta zverenie maloletej S. do jej osobnej starostlivosti, rovnako sa nevyjadruje ani k výške výživného. Navrhla uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdiť.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník mal. S.. Uviedol, že otec na mal. dcéru prispieva rôznymi sumami, matka mu umožňuje kontakt za jej prítomnosti. Matka s dcérou sa zdržiava v domácnosti svojich rodičov v F., ktorým prispieva na bývanie sumou 150,- eur mesačne. Navrhol uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie v jeho napadnutej časti podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi mal. S. sú narušené. V dôsledku pretrvávajúcich nezhôd a konzumácii alkoholických nápojov na strane otca, matka spoločne s mal. S. opustila spoločnú domácnosť v júni 2022. Otec mal. S. uviedol, že s konzumáciou alkoholu prestal, pričom zdôraznil, že nikdy nešlo o konzumáciu na dennej báze a vo vzťahu k svojej manželke, či dcére nebol agresívny. Má záujem o obnovení manželského spolužitia, s čím matka maloletej nesúhlasí.

10. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd uvádza, že otázku hĺbky rozvrátenosti manželstva medzi rodičmi mal. S. bude posudzovať súd vo veci samej. Nakoľko z obsahu odvolania otca nevyplýva, že by namietal zverenie mal. S. do osobnej starostlivosti matky (výrok I.), predmetom prieskumu odvolacieho konania je len výška sumy, ktorou bude otec na výživu mal. S. prispievať (výrok II. a III.).

11. Z odôvodnenia napádaného uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie pri stanovení výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb mal. S., ako aj skutočnosti, že otec maloletej vykonáva pracovnú činnosť v zahraničí, ktorá prebieha v turnusoch (3,5 týždňa v práci a následne 10 - 12 dní odpočinku, ktoré trávi otec na Slovensku).

12. Súd prvej inštancie správne zohľadnil aj skutočnosť, že osobnú starostlivosť o mal. S., ktorá mala v čase rozhodovania súdu prvej inštancie len X J., zabezpečovala výhradne matka, nakoľko nežije v spoločnej domácnosti s otcom mal. S.. Odvolací súd prihliadol aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka mal. S., ktorý vo vzťahu k odvolaniu otca o. i. uviedol, že otec na mal. S. prispieva rôznymi sumami. Aj z tohto dôvodu má odvolací súd za to, že je potrebné, aby výška sumy, ktorou bude otec na výživu svojej mal. dcéry pravidelne prispievať, bola riadne ustálená a nezávisela len od vôle otca, nakoľko rodičia mal. S. nežijú v spoločnej domácnosti a aj keď otec deklaruje svoj zámer obnoviť manželské spolužitie, matka takúto možnosť usporiadania vzťahov odmieta. Je teda v záujme mal. S., aby výška výživného, ktoré bude otec povinný uhrádzať, bola súdom určená, nakoľko rodičia sú toho času v rozvodovom konaní a je dôvodné predpokladať, že sa na tejto otázke nebudú vedieť dohodnúť.

13. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že v zmysle ust. § 28 ods. 2 Zákona o rodine majú rodičovské práva a povinnosti obaja rodičia, pričom odvolací súd nevzhladol žiadny legitímny dôvod, pre ktorý by otec nemohol participovať na výžive svojej mal. dcéry v takej miere, ako to určil súd prvej inštancie. Napokon, ani samotný otec nespochybňoval súdom určenú výšku sumy, ktorú má prispievať na výživu mal. S., či jej neprimeranosť. Odvolával sa, o. i., na skutočnosť, že matka maloletej má k dispozícii aktívnu bankomatovú kartu k jeho bankovému účtu, ku ktorému má rovnako aj dispozičné právo. Túto skutočnosť však namietala matka maloletej, ktorá uviedla, že v októbri 2022 spomínanú bankomatovú kartu vrátila banke, a teda toho času už nemá prístup k finančným prostriedkom otca. Tieto tvrdenia matky odvolací súd považoval za nesporné, nakoľko ich pravdivosť otec mal. S. nenamietal a ani nesporeval (vyjadrenie matky k odvolaniu otca bolo otcovi doručované na vedomie).

14. Vzhľadom na nevyhnutné výdavky mal. dieťaťa spojené so stravou, hygienickými potrebami, oblečením, o ktorých existencii nemožno mať pochybnosti a s ohľadom na príjem matky (materské dávky, neskôr rodičovský príspevok) a možnosti a schopnosti otca zabezpečiť si príjem (otec pracuje na turnusy v Q., je SZČO, v obci F. má prevádzku cukrárne), odvolací súd je toho názoru, že súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol vo výroku II. otec zaviazaný prispievať na výživu svojej mal. dcéry sumou 100,- eur, je dôvodné a opodstatnené, pričom takúto výšku výživného odvolací súd vzhľadom na vek mal. S. a jej odôvodnené potreby, považuje za minimálnu.

15. Možnosť neodkladným opatrením nariadiť účastníkovi platiť výživné v nevyhnutnej miere je daná ust. § 366 Civilného mimosporového poriadku. Takéto neodkladné opatrenie prichádza do úvahy vtedy, ak je uplatňovaný nárok na výživné, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach Zákona o rodine. Napriek tomu, že sa osvedčujú aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, obsahom neodkladného opatrenia bez zreteľa na druh vyživovacej povinnosti je výživné v nevyhnutnej miere. Toto výživné je teda určené len na uspokojovanie základných, osobných (životných) potrieb oprávneného.

Rozsah vyživovacej povinnosti je zúžený v porovnaní s rozsahom vyživovacej povinnosti určovanej v rámci konania vo veci samej.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, za daného stavu odvolací súd potvrdil uznesenie v jeho napadnutej časti postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).